

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»**
*(присвяченої 100-річчю від Дня народження
професора Турченка Михайла Михайловича)*

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (присвяченої 100-річчю від Дня народження професора Турченка Михайла Михайловича): «Управління розвитком соціально-економічних систем» (15-16 червня 2022 року). Харків: ДБТУ, 2022. 504 с.

Із надісланих матеріалів оргкомітетом до друку рекомендовано 183 тези доповідей та наукових статей від 259 авторів із 56 установ, організацій і закладів вищої освіти України та зарубіжжя.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

А.І. КУДРЯШОВ

– в.о. ректора ДБТУ, кандидат технічних наук, **(Голова редакційної колегії);**

С.М. КВАША

– проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;

В.І. АРАНЧІЙ

– ректор Полтавської державної аграрної академії, професор;

ЯЦЕК СКУДААРСКИ

– доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW, Республіка Польща;

РАФАА РЕБІААС

– проректор з міжнародних питань, академія ВСБ, Домброва-Гурнич, Республіка Польща;

В.М. МИХАЙЛОВ

– проректор з наукової роботи ДБТУ, доктор технічних наук, професор;

М.А. СЕРІК

– проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, к.т.н., доцент;

Н.М. ВДОВЕНКО

– завідувач кафедри глобальної економіки НУБіП, доктор економічних наук, професор;

Ю.І. ДАНЬКО

– проректор з наукової роботи СНАУ, доктор економічних наук, професор;

І.О. КРЮКОВА

– завідувач кафедри обліку і оподаткування ОДАУ, доктор економічних наук, професор;

А.О. МАРМУАЛЬ

– завідувач кафедри економіки Університету Григорія Сковороди у Переяславі, доктор економічних наук, професор;

В.С. НІЦЕНКО

– професор кафедри обліку і оподаткування, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, доктор економічних наук;

І.Б. ЯЦІВ

– проректор з наукової роботи ЛНАУ, доктор економічних наук, професор;

А.В. МОСКАЛЕНКО

– декан факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ, доктор юридичних наук, професор;

О.В. СМІГУНОВА

– завідувач кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент;

В.М. ОНЕГІНА

– завідувач кафедри глобальної економіки ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

Ю.П. ВІТКОВСЬКИЙ

– професор кафедри глобальної економіки ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

В.М. ОРЕА

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

О.В. КОРНІЄЦЬКИЙ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

О.М. ПОТИШНЯК

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук;

О.В. ШАБІНСЬКИЙ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

В.М. НАГАЄВ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор педагогічних наук, професор

ОСОБЛИВОСТІ ОПРИБУТКУВАННЯ ГОТІВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ РРО

***ОЛЕКСЕНКО А.К., ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Поняття «готівка», що наразі є досить актуальним, слід розуміти як грошові кошти, що знаходяться в касі підприємства чи організації, для здійснення готівкових операцій. У широкому інформаційному просторі ми зіткнулися з тим, що у різних нормативно-правових документах та у працях науковців виявилися розбіжності у трактуванні цього поняття.

Так, наприклад, в наукових працях готівка переважно трактується як «рахунок» (з точки зору бухгалтерського обліку), або як «гроші. Наприклад:

Готівка – рахунок, призначений для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів.

Касова готівка – гроші, наявні в касах підприємств організацій, кредитних та інших закладів.

У нормативних документах також є розбіжності у трактуванні даного поняття:

Готівка – грошові знаки національної валюти України (банкноти і монети, у тому числі розмінні, обігові, пам'ятні банкноти та монети, які є платіжними засобами) (підпункт 3 п. 3 розділу I Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 № 148);

Готівка – грошові знаки у вигляді банкнот і монет (підпункт 6 п. 4 розділу I Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні від 25.09.2018 № 103);

Готівкою є готівкова валюта України і готівкова іноземна валюта у вигляді банкнот і монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної держави, банкноти та монети, вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу (крім монет, що належать до банківських металів), і дорожні чеки (Постанова від 27.05.2008 № 148 «Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України»).

Оприбуткування готівки – проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних

* Науковий керівник – Кандидат Н.А., к.е.н., доцент

надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/фіскальному звітному чеку/електронному фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції [1].

Використання реєстраторів розрахункових операцій (РРО) обумовлене цифровізацією розрахункових процесів та розширенням кордонів економічної взаємодії в національному та глобальному просторі [2, с. 29]. Також РРО є ефективним інструментом боротьби з фіктивними операціями, оскільки суб'єкти господарювання, що здійснюють торгівлю за готівку згідно законодавства є суб'єктами контролю первинного рівня в системі фінансового моніторингу [3].

Для більшості суб'єктів господарювання оприбуткування готівки здійснюється з використанням РРО. Для цього існують певні правила.

Оприбуткуванням готівки в касах установ та їх відокремлених підрозділів, які проводять готівкові розрахунки із застосуванням РРО та з оформленням їх касовими ордерами і веденням касової книги, є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів [1].

При оплаті послуг у готівковій формі суми, що надходять до каси підприємства, мають оприбутковуватися в день їх одержання в повному обсязі.

Завжди на суму внесеної готівки потрібно оформлювати ПКО та відображати дані цього документу в касовій книзі.

Необхідним є виконання операції «службове внесення» на суму готівки, наявної в місці проведення розрахунків. Перед цим касир повинен сформувати в електронному вигляді або роздрукувати Z-звіт.

Наступним кроком є задача готівкової виручки у банк для зарахування її на власний поточний рахунок, що здійснюється також у день надходження виручки до каси підприємства.

Водночас, у підприємства є право зберігати в касі готівку для виплат, які належать до фонду оплати праці та здійснюються за рахунок готівкової виручки [4]. Це здійснюється за умови зберігання готівки не більше трьох робочих днів з дня настання строків виплати зарплати та з дотриманням ліміту залишку готівки в касі.

Варто зауважити, що важливим є розробка для конкретного підприємства та його відокремлених підрозділів порядку оприбуткування готівки та особливостей внесення готівки в касу, враховуючи особливості роботи цього підприємства.

Таким чином, підприємство може використовувати всі переваги РРО для здійснення своєї діяльності, але з дотриманням правил користування відповідно до нормативно-правових документів.

Література.

1. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>.
2. Канцедал Н.А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. Облік і фінанси. 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34)
<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4904>
3. Канцедал Н.А., Канцедал Ю.А. Парадокси боротьби з фіктивними операціями в економіці України та способи їх подолання у кризовий період. Ефективна економіка. 2021. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.74> URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11192>
4. Оприбуткування готівкових коштів у разі використання РРО. Євгеній Губа. *Uteka*. 2021. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-chastnyi-predprynyimatel-173-oprixodovanie-nalichnosti-pri-ispolzovanii-rro>

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

*ПАТИЦЬКА Х.О., К.Е.Н.,
ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ М.І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ»*

Розвиток територіальних громад, сформованих внаслідок адміністративно-територіальної реформи на локальному рівні у 2015-2020 рр., супроводжувався відсутністю в органів місцевого самоврядування повної та достовірної інформації про наявні земельні ресурси. Як зауважують експерти [3], багато із новоутворених ТГ у цей період не отримали від місцевих рад громад, які увійшли до їх складу, інформації про комунальні землі, що позначилося на їх фінансовій самодостатності та неспроможністю повною мірою акумулювати до місцевого бюджету надходження плати за землю, забезпечити раціональне використання земельних активів та сформувані сприятливий інвестиційний клімат для залучення інвесторів на власну територію.

Відповідно до оцінок експертів USAID, надання органам місцевого самоврядування повної інформації про земельний фонд територіальних громад в Україні може забезпечити збільшення